

ОИП «Право»
2023-2024

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за ОНП «Право» (081) щодо готовності до наступної акредитації (16.01 - 18.01.2024 р.)

ГАРАНТ ОНП «Право»: д.ю.н., професор І. В. АРІСТОВА

СПІЛЬНА МЕТА – акредитація ОНП Право

3

Висновок Ради із забезпечення якості (20.09.2023 р.)

- ➔ Рекомендувати ОНП Право 2023-2024 рр.. (з урахуванням Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 Право для 3-го рівня освіти (PhD), який було затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 31.07.2023 р. № 924) для розгляду та затвердження Вченою радою СНАУ.
- ➔ ОНП Право затверджено та введено в дію з 1.10.23 р. (наказ ректора СНАУ від 29.09.23 р. № 521/1)

Результати аналітичних досліджень оновленої ОНП Право 2023-2024 рр.

- Проєкт ОНП Право було презентовано на попередньому засіданні Ради із забезпечення якості (від 20.09.2023 р.)
- Доведено, що проєкт ОНП Право (відповідно до Стандарту) є оновленням затвердженої ОНП Право (рішення Вченої ради СНАУ від 27.03.2023 р., протокол 13), оскільки
  - ❑ Мета – не змінена
  - ❑ Результати навчання є редакційною корекцією

КРИТЕРІЙ 1

6

- Опубліковано на сайті ЮФ проєкт ОНП Право
- Отримано пропозиції від внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів.
- Проведено засідання Експертної ради роботодавців (19.09.23 р.), якою узгоджені та підтримані зміни до ОНП Право 2023-2024 рр..
- Продемонстровано досягнення результатів навчання, визначених Стандартом, на засіданні Ради із забезпечення якості 20.09.23 р.
- Посилено врахування положень Стратегії розвитку СНАУ, галузевого та регіонального аспектів під час формулювання тем дисертаційних досліджень.

- Затверджено теми дисертаційних досліджень здобувачів. Наприклад:
  - Інституційно-правове забезпечення розмінування земель сільськогосподарського призначення в Україні (Яринко Р.В.);
  - Організаційно-правові засади співробітництва України та країн Європейського Союзу щодо сталого розвитку міст та громад (Солдаткін І.В.);
  - Адміністративні послуги органів публічної адміністрації в умовах сталого розвитку України: організаційно-правові засади (Мельник В.В.);
  - Адміністративно-правовий статус екологічного омбудсмена в контексті завдань сталого розвитку: зарубіжний досвід та українські перспективи (Жмакін С.А.);
  - Реалізація права доступу до публічної інформації в аграрній сфері України: організаційно-правові засади (Солдаткін С.В.);

- Інформаційно-правове забезпечення екологічних прав людини в умовах сталого розвитку (Удовенко Р.П.).
- «Юридична відповідальність за правопорушення у сфері охорони навколишнього середовища»
- «Правовий статус суб'єктів муніципальної правотворчості в умовах сталого розвитку».
- «Судовий захист цивільних прав щодо земельної ділянки у спадкових правовідносинах»
- «Кримінальна відповідальність за приховування або перекручування відомостей про екологічний стан або захворюваність населення в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні»

КРИТЕРІЙ 2

9

Зміст ОНП Право відповідає предметній області спеціальності (за змістом ПРН та ОК, що їх забезпечують).

- ▶ ПРН визначено з урахуванням Стандарту та унікальності ОНП.
- ▶ Змінено перелік дисциплін дослідницької підготовки – відсутні ОК «Комунікація у науковому середовищі», «Реєстрація прав інтелектуальної власності», «Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертацій» (у зв'язку з обсягом ОНП у 45 кредитів ЄКТС).
- ▶ Змінено перелік дисциплін мовної підготовки – відсутня ОК «Методика виконання праць іноземною мовою».
- ▶ Змінено кількість кредитів для ОК «Іноземна мова за професійним спрямуванням» – 3 кредити ЄКТС.
- ▶ Проведено опитування аспірантів щодо здобуття соціальних навичок у процесі реалізації ОНП Право, щодо обсягу навантаження, задоволення методами навчання та викладання та ін.

КРИТЕРІЙ 2 (проблемні питання та пропозиції)

► ПРОБЛЕМНЕ ПИТАННЯ № 1

Вимоги п. 3.1.1 Положення про освітні програми у Сумському НАУ («відповідні підрозділи зобов'язані надавати у визначеній гарантом ОП строк відповідні документи») - належним чином не виконуються.

НАСЛІДОК – це не дозволяє, зокрема:

- перевірити та оприлюднити силабуси ОК
- та заповнити табл. 2 Відомостей самооцінювання.

► ПРОПОЗИЦІЇ ДО ВИРІШЕННЯ

застосовувати відповідні адміністративні методи впливу керівництвом Університету (оскільки у проєктної групи такі важелі впливу на порушників - відсутні).

► ПРОБЛЕМНЕ ПИТАННЯ № 2

Не вирішено вчасно на загальноуніверситетському рівні (у зв'язку з прийняттям Стандарту ОНП Право за місяць до 1 вересня 2023 р.), питання системного врегулювання порушення прав аспірантів за спеціальністю Право внаслідок виключення окремих ОК, які є загально університетськими для усіх спеціальностей аспірантури (передусім, із мовного блоку).

НАСЛІДОК: це ускладнює процес акредитації ОНП Право у січні 2024 р.

► ПРОПОЗИЦІЇ ДО ВИРІШЕННЯ

- 1) Розробити нову концепцію переліку обов'язкових ОК для усіх спеціальностей (з огляду на прийняття стандартів, обсяг яких не дорівнює 60 кредитів)

2) Внести зміни до п.2.2 Положення про освітні програми у СНАУ:

- відсутня складова «програми аспірантури» у поділі ОП
- відсутні вимоги до гаранта та складу проєктної групи ОНП;

3) Внести зміни до Положення про організацію освітнього процесу

- до п. 21.4 – щодо обсягу кредитів;
- до п.21.13 – щодо обсягу кредитів вибіркових дисциплін (пропонуємо, наприклад, 4 кредити);
- до п. 21.15 – щодо відповідності обсягу кредитів за ОК із 4-х складових (обов'язкові компоненти) кількості кредитів відповідно до Стандарту (у якому визначено лише загальну кількість кредитів);
- до п.21.25 – щодо прав здобувачів на вибір спеціалізованої вченої ради (це не відповідає чинним нормативно-правовим актам КМУ)
- **ВИСНОВОК:** потребує коригування увесь п.21 «Особливості організації освітнього процесу за III (освітньо-науковим) рівнем ВО.

КРИТЕРІЙ 3

► ПРОБЛЕМНЕ ПИТАННЯ № 1

У зв'язку із чотирьома потоками вступу до аспірантури у 2023 р. виникає проблема для аспірантів, які розпочнуть заняття з 01.12.2023 р. (оскільки навчальний процес розпочався 01.11.2023 р.)

► ПРОПОЗИЦІЇ ДО ВИРІШЕННЯ

Необхідно скоригувати графік навчального процесу

КРИТЕРІЙ 4

14

Опублікована колективна монографія «Сучасна парадигма публічного та приватного права в умовах сталого розвитку» (що видана Європейським видавництвом) у 2023 році:

- за ініціативи юридичного факультету;
- редакційна колегія – наукові керівники аспірантів;
- автори – НПП ЮФ, випускники аспірантури.
- Результати наукових досліджень стали джерелами оновлення змісту ОК для ОНП.
- ➔ **Посилено інтерналізацію діяльності СНАУ:**
  - Активна співпраця із Центром українсько - європейського наукового співробітництва;
  - Подання заявки на грант – Joint Call for Proposals for Research and Development Projects “Ukrainian-Swiss Joint Research Projects: Call for Proposals 2023. Тема дослідження: «Інтегровані стратегії сталого місцевого економічного розвитку: вимірювання, аналіз та перспективи для України» (виконавці: науковий керівник Ключко А.М. та її аспірантка Кішінець Ю.).

КРИТЕРІЙ 5

15

➔ Проведено опитування аспірантів щодо оцінювання

- прогресу у навчанні та дослідженні;
- зрозумілості процедури атестації, об'єктивного оцінювання.

➔ Форми атестації відповідають Стандарту

➔ Аспіранти взяли участь у заходах під час впровадження у СНАУ «Тижня доброчесності».

➔ Проведено опитування щодо можливих проявів недоброчесності

КРИТЕРІЙ 6

16

► Посилено увагу на залученні роботодавців, професіоналів, практиків, експертів галузі до організації та реалізації освітнього процесу:

1. У межах ОК «Сучасні тенденції юридичної науки в умовах сталого розвитку» проведено:

- гостьову лекцію з Головою Експертної ради роботодавців, першим заступником Голови Національної служби посередництва та примирення Запарою С.І. на тему «Мистецтво соціального діалогу»;
- майстер-клас с к.ю.н., адвокатом Петуховим А на тему: 1) «Знання, вміння, навички правника в аграрному секторі: роль і місце аграрного права в умовах сталого розвитку»; 2) «Знання, вміння, навички правника в аграрному секторі: роль і місце земельного права»;
- гостьову лекцію д.ю.н., професора, члена-кореспондента НАПрН України, завідувачем кафедри аграрного, земельного та екологічного права НУБіП України Єрмоленка В.М. на тему «Аграрне законодавство України в контексті сучасних змін»;

2. У межах ОК «Правові режими природних об'єктів і комплексів в умовах євроінтеграції проведено» проведено:

- гостьову лекцію із завідувачем сектору правового забезпечення Державної екологічної інспекції Матюхи Д. на тему: «Особливості діяльності Державної екологічної інспекції у Сумській області в умовах воєнного стану»,
- семінар –практику адвокатом Нежевело В.В. на тему «Оцінка шкоди земельним ділянкам в умовах війні»;

3. У межах ОК «Методологія сучасного правознавства» проведено:

- гостьову лекцію завідувача кафедри теорії та історії держави і права НУБіП України, к.ю.н., доцентом Качур В.О. на тему «Від гносеології до методології права»;

4. У межах ОК «Правове забезпечення сталого розвитку регіонів» проведено:

- зустріч з представником Уповноваженого ВР України з прав людини в Сумській області Мироненко Т. щодо проблеми з порушення прав людей в умовах активних бойових дій
- зустріч із робочою групою с підготовки змін до Статуту територіальної громади м. Суми
- участь аспірантів та викладачів у роботі Круглого столу «Університет та сталий розвиток громад» у межах реалізації проєкту «Університет – громади: посилення співпраці»

КРИТЕРІЙ 7

19

► ПРОПОЗИЦІЯ:

- Задля підвищення ефективності виявлення та врахування потреб та інтересів здобувачів вищої освіти ОНП розглянути питання щодо збільшення кількості аспірантів у складі:
  - ✓ Студентського ректорату (студентське самоврядування),
  - ✓ Студентського комітету партнерства в забезпеченні якості освіти.
- Оприлюднити склад Ради молодих вчених та План роботи.

КРИТЕРІЙ 8

20

- Останнє оновлення ОНП Право відбулося 28.08.2023 р. (засідання проєктної групи) у зв'язку з прийняттям Стандарту 31.07.2023 р. – доповідала на засіданні Ради із забезпечення якості 20.09.2023 р.
- Станом на 27.11.2023 року:
  - дев'ять аспірантів стали докторами філософії PhD Право та випускниками ОНП Право;
  - два випускника захищатимуть дисертацію у грудні 2023 р.;
  - один випускник затвердив на Вченій раді СНАУ 25.11.2023 р. склад разової спеціалізованої вченої ради.
- Регулярно проводяться процедури внутрішнього забезпечення якості під час модернізації та оновлення ОНП Право (у формі самоаналізу, внутрішнього аудиту Відділом забезпечення якості ВО, аналітичних звітів гаранта на Раді із забезпечення якості).

➔ Гарант ОНП Право та проектна група підвищують свою кваліфікацію на різноманітних заходах Центру українсько-європейського наукового співробітництва.

■ ПРОПОЗИЦІЯ:

1. Створити школу проектних груп ОНП
2. Проводити семінари за участі експертів НАЗЯВО, які працюють у СНАУ (особливо у зв'язку з необхідністю успішного проходження акредитації)
3. Оприлюднити стан виконання Плану розвитку системи внутрішнього забезпечення якості у СНАУ, зокрема щодо Форуму викладацької досконалості.

КРИТЕРІЙ 9

22

- Оприлюднено на сайті СНАУ (відділ аспірантури та ЮФ) - відповідно до Стандарту
- проєкт ОНП Право 2023-2024 рр.,
- ОНП Право 2023-2024 р.р.
- НП за ОНП Право

КРИТЕРІЙ 10

23

- ▶ публікації наукових керівників дотичності до тематики дисертаційних досліджень аспірантів. Інформація оприлюднена на сторінці ЮФ сайту СНАУ.
- ▶ приклади тем дисертаційних досліджень (див. вище – критерій 1)
- ▶ випускники ОНП Право у 2023 р. були залучені до написання колективної монографії, що видається у країнах ЄС. Наукові керівники увійшли до складу редакційної колегії та були авторами статей.
- ▶ подана заявка на грант Joint Call for Proposals for Research and Development Projects “Ukrainian-Swiss Joint Research Projects: Call for Proposals 2023. Тема дослідження: «Інтегровані стратегії сталого місцевого економічного розвитку: вимірювання, аналіз та перспективи для України» (виконавці: науковий керівник Ключко А.М. та її аспірантка Кішінець Ю.).

- У межах проєкту «Європеїзація докторських студій відповідно до інноваційних принципів підготовки докторів філософії в Європі: разом до спільного майбутнього» (EDOCS – ERASMUS) пройшли тренінг – навчання наукові керівники та аспіранти.
- Наукові керівники та аспіранти публікують статті у журналах, що індексуються у науковометричних базах Scopus та WoS (інформація на сайті СНАУ).
- Ініційовано проєкт щодо публікації монографій у межах наукових шкіл. Опублікована монографія випускниці ОНП Право Калюжної С.В. (за загальною редакцією І.В. Арістової) у межах наукової школи з інформаційного права.

- Розширено «критичну наукову масу» дослідників для належного формування складу разових спеціалізованих вчених рад
- Під час реалізації ОНП Право впроваджено ідею взаємодії усіх галузей права: екологічного та земельного права (Стрельник В.В., Нежевело В.В.); конституційного та муніципального права (Роговенко О.В.); адміністративного, фінансового та інформаційного права (Арістова І.В., Кравченко І.О., Чернадчук Т.О., Петрова Н.О.); загальної теорія права та міжнародно-порівняльне право (Запара С.І., Бондарь Н.А.) та інші. цивільного права та процесу (Котвяковський Ю.О., Ясинок М.М.);
- Збільшено потенціал можливих рецензентів: посилюється міжгалузєва співпраця науковців (результати якої опубліковані у фахових юридичних виданнях та у виданнях, що індексуються у наукометричних базах даних Scopus та Web of Science).

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ

26

- Залучення професіоналів-практиків до викладання на ОНП «Право»
- Організація гостьових онлайн-лекцій іноземних викладачів
- Участь у розробці спільних міждисциплінарних проєктів розвитку територіальних громад у межах бізнес-школи СНАУ
- Активізувати роботу лабораторії практичного права та Юридичної клініки
- Збільшення кількості та якості академічної мобільності аспірантів та викладачів
- Зміцнення наукової критичної маси дослідників на ОНП Право (відповідність публікацій керівника темі дисертації здобувача, формування груп рецензентів за існуючими дисертаційними роботами)
- Формування та розвиток наукових шкіл з цивільного, кримінального, земельного, екологічного, адміністративного, інформаційного права
- Видання монографій випускниками ОНП Право, які отримали науковий ступень PhD Право.
- Започаткувати формування монографій за різноманітними серіями (наприклад, «наукова школа з інформаційного права»)

ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТАННЯ

➔ РАЗОМ ДО УСПІХУ!

28

Дякую за увагу!